

رابطه ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان با میزان استفاده از فناوری‌های وب

نجلا حریری^۱

لیلا محمدپور^۲

تاریخ دریافت: 1390/09/14

تاریخ پذیرش: 1390/12/22

چکیده

هدف: شناخت رابطه ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان کتابداری با میزان استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ در دانشگاه‌های دولتی شهر تهران.

روش / رویکرد پژوهش: پیمایشی و با استفاده از پنج پرسشنامه یادگیری، مدل تغییر، ارزیابی شناختی، انگیزش، و وب ۲/۰ نظر ۱۷۰ نفر از دانشجویان کارشناسی، کارشناسی ارشد، و دکترای کتابداری دانشگاه‌های تهران، شهید بهشتی، علامه طباطبائی، تربیت مدرس، و الزهرا (س) سنجیده شده است.

یافته‌ها: میان ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان کتابداری و استفاده آنها از وب ۲/۰ رابطه معنی‌داری وجود دارد. ویکی‌ها و وبلاگ‌ها پرکاربردترین فناوری‌های وب ۲/۰ و فلیکر کم‌کاربردترین فناوری در میان دانشجویان کتابداری است. دانشجویان در مقابل تغییرات ایجادشده در فناوری‌های نوظهور مانند وب ۲/۰ در سطح متوسطی از خود مقاومت نشان می‌دهند و میان انگیزه بالا و استفاده زیاد از وب ۲/۰ رابطه معنی‌داری وجود دارد.

نتیجه‌گیری: دانشجویانی که مقاومت بیشتری در برابر تغییر دارند، از فناوری‌های وب ۲/۰ استفاده کمتری می‌کنند. افزایش موقعیت‌های تهدیدآمیز موجب کاهش انگیزه در استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ می‌شود و افزایش موقعیت‌های چالش‌برانگیز استفاده بیشتر از وب ۲/۰ را به دنبال دارد.

کلیدواژه‌ها: شخصیت، انگیزش، مقاومت در برابر تغییر، وب ۲/۰، دانشگاه‌های دولتی، دانشجویان کتابداری

---

^۱ . دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران (نویسنده مسئول)

nadjlahariri@gmail.com

^۲ . کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران

mohammadpourleila153@gmail.com

اصطلاح وب ۲/۰ را نخستین بار در سال ۲۰۰۴، تیم اریلی^۱ و دیل دوگرتی^۲ به کار بردند (اریلی، ۲۰۰۵). به عقیده تیم برنرزیلی^۳ وب ۲/۰، بسط یافته وب است (اندرسون^۴، ۲۰۰۷) که امکان یادگیری جمعی و مشارکتی را در فضایی مجازی برای بهره‌گیری استفاده‌کنندگان از منابع موجود به بهترین شکل فراهم می‌آورد. همزمان با اهمیت یافتن جایگاه وب ۲/۰ در آموزش عالی، دانشجویان، استادان، و پژوهشگران با هر یک از کارکردهای آن آشنا می‌شوند. آنها هنگام استفاده از برنامه‌های وب ۲/۰ از تأثیر آن در پیشرفت و توسعه خدمات و موقعیت کتابخانه مطلع می‌شوند و آمادگی خواهند داشت تا در آینده از ابزارهای غیرسنتی مانند ویکی‌ها^۵ یا وبلاگ‌ها^۶ به نحو کارآمدتری استفاده کنند.

از عوامل مؤثر بر میزان استفاده از فناوری‌ها، عامل شخصیت است. شخصیت، الگویی از ویژگی‌های فکری، احساسی، و رفتاری است که موجب تمایز یک فرد از دیگری می‌شود (فارس^۷، ۱۹۹۱) و متغیری مهم در رفتارهای اطلاعاتی است (هینستروم^۸، ۲۰۰۶). ویژگی‌های شخصیتی از نظر آهارونی^۹ (۲۰۰۹a) شامل سه متغیر استراتژی‌های یادگیری، مقاومت در برابر تغییر، و ارزیابی شناختی^{۱۰} است.

یادگیری، تغییر نسبتاً پایدار در رفتار بالقوه (توان رفتاری) است که در نتیجه تمرین تقویت‌شده، رخ می‌دهد (هرگنهان و السن^{۱۱}، ۱۳۸۶). استراتژی‌های یادگیری به شرطی مطلوب تلقی می‌شوند که به تبدیل یا تغییر منجر شوند، یعنی فراگیر بتواند با برقراری رابطه میان مفاهیم و تجزیه و تحلیل و درک نسبت و ارتباط اجزا با یکدیگر و با کل، به نتیجه‌ای جدید و نو برسد؛ صفت تازگی و نبودن می‌تواند مختص به فراگیر در مقطع زمانی مورد نظر باشد. چنین رویکردی را می‌توان رویکرد عمقی^{۱۲} در یادگیری تلقی کرد (پارسا و ساکتی، ۱۳۸۴). دانشجویان دارای استراتژی سطحی^{۱۳}، که انگیزه بیرونی (سطحی)^{۱۴} دارند، دانشگاه را وسیله‌ای برای رسیدن به نتایج دیگر مانند کسب شغل خوب می‌دانند و از همین رو، هدف خود را به الزامات برنامه درسی

1. Tim O'Reilly

2. Dale Dougherty

3. Tim Burners-Lee

4. Anderson

5. Wiki

6. Blogs

7. Phares

8. Heinström

9. Aharony

10. Cognitive appraisal

11. Hergenhahn and Olson

12. Deep approach

13. Surface approach

14. external (surface) motivation

محدود می‌کنند و با اتخاذ رویکرد سطحی، به جنبه‌های لفظی و محسوس تکالیف و بر یادگیری مبتنی بر عادت و تکرار، متمرکز می‌شوند (پارسا و ساکتی، ۱۳۸۴).

مقاومت در برابر تغییر^۱ نوعی واکنش خویشندارانه نسبت به تغییر است که ممکن است به منبع تضاد یا تعارض در سازمان تبدیل شود (رابینز^۲، ۱۳۷۴). ارگ^۳ (۲۰۰۳) مدلی را براساس تفاوت‌های فردی طراحی کرد که مقاومت در برابر تغییر را اندازه‌گیری می‌کرد. او چهار عامل مرتبط با ویژگی‌های شخصیتی را که منجر به مقاومت در برابر تغییر می‌شد، شناسایی کرد: ۱) جستجوی روال ثابت یعنی ترجیح دادن یک روال پایدار به جای تغییر در زندگی، ۲) واکنش عاطفی به تغییر تحمیل‌شده، ۳) ناراحتی فوری نشأت‌گرفته از یک تغییر، و ۴) قاطعیت یعنی دشواری تغییر در ذهنیت افراد. بعدها پژوهشگران دیگری با استفاده از این مدل نشان دادند که عامل تغییر و مقاومت در برابر آن می‌تواند در نگرش افراد نسبت به تحولات محیطی و فناورانه نقش مستقیمی داشته باشد (کمبل^۴، ۲۰۰۶؛ آحارونی، ۲۰۰۹a). انگیزش نیز از عوامل اساسی بروز رفتارهاست. افراد دارای انگیزه نسبت به افراد فاقد انگیزه، تلاش بیشتری می‌کنند (رابینز، ۱۳۸۵). نتایج برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهد که بزرگسالان با انگیزه حفظ روابط با هم‌مردیفان خود، تمایل دارند فناوری‌های جدید ارتباطی را یاد بگیرند. (برایانت، ساندرس- جکسون، و اسمالوود^۵، ۲۰۰۶). انگیزش به‌عنوان یکی از تسهیل‌کننده‌های یادگیری مطرح شده است (آحارونی، ۲۰۰۹a).

ارزیابی شناختی به ارزیابی فرد از چیزی گفته می‌شود که در جهت پیشرفت او در حال اتفاق افتادن است (لازاروس^۶، ۱۹۹۳). ارزیابی شناختی به تهدید^۷ و چالش^۸ تقسیم می‌شود. "تهدید" به آسیب بالقوه‌ای در آینده آینده اشاره می‌کند که با ترس همراه است (لازاروس و فولکمن^۹، ۱۹۸۴). "چالش" زمانی اتفاق می‌افتد که اطمینان از برآورده شدن نیازها مستلزم قرار گرفتن در موقعیت‌های استرس‌زا است (لازاروس، کنر، و فولکمن^{۱۰}، ۱۹۸۰؛ پارک^{۱۱} و فولکمن، ۱۹۹۷).

در زمینه ارتباط ویژگی‌های شخصیتی و استفاده از وب ۲/۰ پژوهش‌هایی در خارج از ایران انجام شده است. از جمله هینستروم (۲۰۰۲) در پژوهشی درباره رفتار اطلاع‌یابی دانشجویان نشان داد که یادگیری سطحی،

1. Resistance to change

2. Robinz

3. Oreg

4. Campbell

5. Bryant, Sanders-Jackson, & Smallwood

6. Lazarus

7. Threat

8. Challenge

9. Folkman

10. Kanner, & Folkman

11. Park

با سطح پایین هوشیاری، محافظه‌کاری بیشتر و تجربه کم ارتباط دارد، در حالی که یادگیری عمیق رابطه معنی‌داری با جستجوی عمیق اطلاعات و آمادگی برای کسب تجارب جدید دارد. در پژوهش دیگر، هینستروم (۲۰۰۶) در بررسی رابطه ابعاد شخصیتی و روش‌های یادگیری دانشجویان نشان داد، یادگیری سطحی دانشجویان با میزان جدیت پایین آنها ارتباط دارد. همچنین میان شخصیت محافظه‌کار و میزان صداقت پایین دانشجویان در تجربه کردن، و نیز میان یادگیری عمیق دانشجویان با میزان صداقت بالا در تجربه کردن رابطه معنی‌داری وجود دارد.

ایتویسل، مک‌کیون، و شجا^۱ (۲۰۰۶) زمینه یادگیری دانشجویان را مورد مطالعه قرار دادند. نتایج نشان داد دانشجویانی که از طریق عوامل بیرونی برانگیخته می‌شوند از رویکرد سطحی برای مطالعه و یادگیری استفاده می‌کنند، در حالی که دانشجویانی که انگیزه درونی دارند، معمولاً از رویکرد عمیق در یادگیری استفاده می‌کنند که در آن اطلاعات نقش مهمی در فهم دانشجویان دارد. در پژوهش هاردای و یی‌تی^۲ (۲۰۰۷) مشخص شد که میان عامل شخصیت و ابعاد آن و استفاده از اینترنت رابطه معنی‌داری وجود دارد. همچنین میان استفاده زیاد از اینترنت و شخصیت‌های درون‌گرا و برون‌گرا رابطه معناداری مشاهده شد. ناو و یی^۳ (۲۰۰۷) مقاومت در برابر تغییر را بررسی کردند و نتایج نشان داد که مقاومت در برابر تغییر (اضطراب رایانه‌ای) از دیدگاه استفاده‌کنندگان با میانگین ۳/۳۴ در سطح متوسطی قرار دارد. نتایج پژوهش آهارونی (۲۰۰۹a) نیز حاکی از این بود که دانشجویان کتابداری گرایش متعادلی نسبت به استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ دارند و میان ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان کتابداری با استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ رابطه معنی‌داری وجود دارد. پژوهش دیگری توسط آهارونی (۲۰۰۹b) با هدف بررسی تأثیر ویژگی‌های شخصیتی کتابداران در میزان استفاده آنها از وب ۲/۰ نشان داد که ویژگی‌های شخصیتی (مقاومت در مقابل تغییر، سبک‌های شناختی، احساس قدرتمندی، درون‌گرایی، یا برون‌گرایی) با میزان استفاده از کارکردهای مختلف وب ۲/۰ رابطه معنی‌داری دارد.

بررسی وب ۲/۰ و فناوری‌های آن (بلاگ‌ها، ویکی‌ها، آراس‌اس، فلیکر، پادکست‌ها، و فیس‌بوک)^۴ موضوع برخی پژوهش‌های داخلی نیز بوده است. در پژوهش اسفندیاری‌مقدم و حسینی‌شعار (۱۳۹۰) میزان آشنایی کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی همدان با امکانات و قابلیت‌های وب ۲/۰ در سطح متوسط (۴۴/۶) و میزان استفاده آنها از امکانات و قابلیت‌های وب ۲/۰ در سطح متوسط و پایین (۴۲/۶) برآورد گردید. مرادی و

^۱. Entwistle, McCune, & Scheja

^۲. Hardie & Yi Tee

^۳. Nov and Yi

^۴. RSS

^۵. Flickr

^۶. Podcast

^۷. Facebook

دیگران (۱۳۹۰) نشان دادند میزان استفاده از ابزارهای وب ۲/۰ در کتابخانه‌های خاورمیانه و ایران به‌استثنای میزان ابزار اشتراک اطلاعات (۸۰/۱۳٪) در سطح پایینی قرار دارد.

بررسی بیشتر متون پژوهشی نشان می‌دهد که نقش ویژگی‌های شخصیتی در استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ در برخی مطالعات خارجی مورد توجه بوده است اما در ایران پژوهشی در این رابطه انجام نگرفته است و پژوهش‌های مربوطه عمدتاً در زمینه استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ بوده است. امکانات وب ۲/۰ که موجب سهولت دسترسی به داده‌ها و مشارکت کاربران در ایجاد داده‌ها می‌شوند، بیشتر از آن جهت اهمیت دارند که هریک از این امکانات، محیط‌هایی برای یادگیری جمعی و تبادل و اشتراک اطلاعات برای کاربران فراهم می‌کنند. استفاده از وبلاگ‌ها، ویکی‌ها، آراس‌اس، و پادکست در تبادل اطلاعات علمی نقش مهمی دارند. این امکانات به‌طور بالقوه می‌توانند در ارتقای سطح دانسته‌های علمی دانشجویان در حوزه کتابداری سودمند باشند. از سوی دیگر چنانکه پیشتر اشاره شد، عواملی مانند ویژگی‌های شخصیتی می‌توانند بر بهره‌گیری از خدمات مختلف وب ۲/۰ و به‌کارگیری کمی و کیفی هریک از این امکانات و خدمات مؤثر باشند. با در نظر گرفتن جایگاه ویژه وب ۲/۰ در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی، به‌نظر می‌رسد تحلیل رابطه دو متغیر ویژگی‌های شخصیتی و استفاده از وب ۲/۰ در میان دانشجویان کتابداری نتایج سودمندی را در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد و روشنگر نکات مهمی در زمینه نقش شخصیت در کاوش از وب خواهد بود. از این رو پژوهش حاضر به تحلیل رابطه ویژگی‌های شخصیتی با استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ در میان دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس، شهید بهشتی، علامه طباطبایی، و الزهرا (س) پرداخته و درصدد آزمون فرضیه‌های زیر است:

۱. رابطه میان ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان و میزان استفاده آنها از وب ۲/۰ معنی‌داری است؛
۲. رابطه میان استراتژی یادگیری عمیق و میزان استفاده زیاد دانشجویان از وب ۲/۰ معنی‌داری است؛
۳. رابطه میان مقاومت زیاد برای تغییر و استفاده پایین از وب ۲/۰ معنی‌داری است؛
۴. رابطه میان انگیزه بالا و استفاده زیاد از وب ۲/۰ معنی‌داری است و
۵. دانشجویان در موقعیت‌های چالش‌پذیر بیشتر و در موقعیت‌های تهدیدآمیز کمتر از وب ۲/۰ استفاده می‌کنند.

روش پژوهش

روش پژوهش پیمایشی است. جامعه آماری شامل ۲۲۹ نفر از دانشجویان کتابداری مشغول به تحصیل در دانشگاه‌های تهران، شهید بهشتی، تربیت مدرس، علامه طباطبایی، و الزهرا (س) است که به‌روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پنج پرسشنامه یادگیری، مدل تغییر، ارزیابی شناختی، انگیزش، و میزان استفاده از وب ۲/۰ است. پرسشنامه یادگیری (آحارونی، ۲۰۰۹a)، پرسشنامه مدل

تغییر (ارگ، ۲۰۰۳؛ آحارونی، ۲۰۰۶)، پرسشنامه ارزیابی شناختی: تهدید در مقابل چالش (یکوتایل^۱، ۱۹۹۰)، پرسشنامه انگیزش (آحارونی، ۲۰۰۹) و پرسشنامه میزان استفاده از وب ۲/۰، الهام گرفته از پرسشنامه‌های (آحارونی، ۲۰۰۹؛ تریپاتی^۲، ۲۰۰۸؛ اندرسون^۳، ۲۰۰۷) است. میانگین‌های ۱ تا ۱/۵۰ نشانگر سطح خیلی ضعیف، ۱/۵۱ تا ۲ ضعیف، ۲/۱ تا ۲/۵۰ نزدیک به ضعیف، ۲/۵۱ تا ۳ نزدیک به متوسط، ۳/۱ تا ۳/۵۰ متوسط، ۳/۵۱ تا ۴ نزدیک به خوب، ۴/۱ تا ۴/۵۰ خوب، و ۴/۵۱ تا ۵ خیلی خوب هستند. پایایی پرسشنامه‌های یادگیری، مدل تغییر، ارزیابی شناختی، انگیزش، و میزان استفاده از وب ۲/۰ با اجرای یک مطالعه مقدماتی و توزیع پرسشنامه‌ها بین ۳۵ نفر از اعضای جامعه، به ترتیب با آلفای کرونباخ ۰/۸۶، ۰/۸۰، ۰/۷۸، ۰/۸۰ و ۰/۹۰ تأیید گردید. آزمون فرضیه‌ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون انجام شد و داده‌ها در برنامه نرم‌افزاری SPSS تحلیل گردید.

یافته‌ها

از تعداد ۲۲۹ نفر جامعه پژوهش ۱۷۰ نفر به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند و نرخ پاسخگویی ۷۴٪ است. جدول ۱ توزیع فراوانی استفاده دانشجویان از فناوری‌های وب ۲/۰ را نشان می‌دهد.

جدول ۱. توزیع فراوانی استفاده دانشجویان از فناوری‌های وب ۲/۰

ردیف	فناوری‌های وب ۲	بلی	خیر
۱	آیا وبلاگ‌ها را می‌خوانید؟	۱۳۵ ٪۷۹/۴	۳۵ ٪۲۰/۶
۲	آیا در وبلاگ‌ها اطلاعات مورد نظران را ثبت می‌کنید؟	۶۱ ٪۳۵/۹	۱۰۹ ٪۶۴/۱
۳	آیا در وبلاگ‌ها عضو هستید؟	۷۲ ٪۴۲/۴	۹۸ ٪۵۷/۶
۴	آیا اطلاعات مورد نیاز خود را در ویکی‌ها جستجو می‌کنید؟	۱۳۷ ٪۸۰/۶	۳۳ ٪۱۹/۴
۵	آیا مدخل‌های موجود در ویکی‌پدیا را می‌خوانید؟	۱۳۱ ٪۷۷/۱	۳۹ ٪۲۲/۹
۶	آیا نظرات خود را در ویکی‌پدیا مطرح می‌کنید؟	۲۵ ٪۱۴/۷	۱۴۵ ٪۸۵/۳
۷	آیا مدخل‌های اطلاعاتی را در ویکی‌پدیا تغییر می‌دهید؟	۲۳ ٪۱۳/۵	۱۴۷ ٪۸۶/۵
۸	آیا از کتاب مصور سرگرمی‌ها تصاویر انتخاب می‌کنید؟	۳۶ ٪۲۱/۲	۱۳۴ ٪۷۸/۸
۹	آیا به کتاب مصور سرگرمی تصاویر اضافه می‌کنید؟	۱۰ ٪۵/۹	۱۶۰ ٪۹۴/۱
۱۰	آیا از آراس اس (RSS) استفاده می‌کنید؟	۵۹ ٪۳۴/۷	۱۱۱ ٪۶۵/۳
۱۱	آیا عضو شبکه‌های اجتماعی مثل فیس‌بوک هستید؟	۷۰ ٪۴۱/۲	۱۰۰ ٪۵۸/۸

1. Yekutiel

2 Tripathi

3 Anderson

۱۲	آیا تاکنون در یوتیوب (You Tube) فیلم تماشا کرده‌اید؟	۷۰	٪۴۱/۲	۱۰۰	٪۵۸/۸
۱۳	آیا از پادکست‌ها یا فایل‌های صوتی استفاده می‌کنید؟	۸۴	٪۴۹/۴	۸۶	٪۵۰/۶
۱۴	آیا در آینده از برنامه‌های وب ۲ استفاده خواهید کرد؟	۱۵۰	٪۸۸/۲	۲۰	٪۱۱/۸

چنانکه در جدول ۱ ملاحظه می‌شود استفاده از برنامه‌های وب ۲/۰ در آینده و اضافه کردن تصاویر در فلیکر به ترتیب بیشترین و کمترین فراوانی و درصد را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۲. شاخص‌های میانگین و انحراف معیار مؤلفه‌های استراتژی‌های یادگیری دانشجویان کتابداری

ابعاد	ردیف	مؤلفه‌ها	میانگین	انحراف معیار
یادگیری سطحی	۱	تمایل دارم تا دوره آموزشی را با حداقل تلاش بگذرانم.	۳/۲۴	۱/۳۷
	۲	به نظر من هیچ‌یک از دوره‌های آموزشی جالب نیستند، از این رو تلاش کمی برای مطالعه می‌کنم.	۳/۹۷	۰/۸۵
	۳	به این نتیجه رسیده‌ام که یادگیری با تکرار آسان‌تر از درک کل مسأله است.	۲/۹۶	۱/۲۶
	۴	به نظر من داشتن حداقل اطلاعات پایه در مورد منابع کافی است.	۳/۴۲	۰/۹۵
	۵	به نظر من اساتید باید این را بدانند که دانشجویان منابعی را که مشمول امتحاناتشان نمی‌شوند یاد نمی‌گیرند.	۲/۸۳	۱/۱۷
	۶	من معمولاً روش یادگیری خود را محدود به موارد مشخصی می‌کنم که قرار است از آنها امتحان گرفته شود.	۲/۷۸	۱/۰۶
	۷	در صورتی که مطالب را درک نکنم، آنها را حفظ می‌کنم.	۲/۹۴	۱/۱۴
یادگیری سطحی				
یادگیری عمیق	۸	به این نتیجه رسیده‌ام که فرآیند یادگیری موجب رضایت خاطر بیشتری در من می‌شود.	۳/۶۸	۱/۴۰
	۹	این نتیجه رسیده‌ام که موضوعات یادگیری جالب هستند و تمایل دارم با شرکت در کلاس‌های خارجی زمان بیشتری به یادگیری اختصاص بدهم.	۳/۰۸	۱/۱۶
	۱۰	فرآیند یادگیری برای من مانند گوش دادن به یک کنسرت خوب یا لذت بردن از تماشای یک فیلم است.	۳/۴۹	۰/۹۱
	۱۱	من زمان زیادی را به یادگیری اختصاص می‌دهم زیرا برایم جالب است.	۳/۴۰	۰/۹۴
	۱۲	من در اوقات فراغت اطلاعات اضافی را در کتاب‌های مرجع جستجو می‌کنم.	۲/۸۲	۱/۰۱
	۱۳	من معمولاً با تعدادی از سؤالات به کلاس می‌آیم و انتظار دارم که به آنها در آخر کلاس پاسخ داده شود.	۲/۹۴	۰/۹۰
	۱۴	من تمامی منابع اضافی را که استاد پیشنهاد می‌کند مطالعه می‌کنم.	۲/۵۶	۰/۸۲
یادگیری عمیق				
استراتژی‌های یادگیری				
			۳/۶۳	۰/۴۶

همان‌طور که جدول ۲ نشان می‌دهد در یادگیری سطحی، گویه شماره ۲ "به نظر من هیچ یک از دوره‌های آموزشی جالب نیستند، از این رو تلاش کمی برای مطالعه می‌کنم" با میانگین ۳/۹۷ بیشترین و گویه شماره ۶ "معمولاً روش یادگیری خود را محدود به موارد مشخصی می‌کنم که قرار است از آنها امتحان گرفته شود" با میانگین ۲/۷۸ کمترین رتبه را در بین پاسخ‌دهندگان به خود اختصاص داده‌اند. همچنین در یادگیری عمیق، گویه شماره ۱ "به این نتیجه رسیده‌ام که فرآیند یادگیری موجب رضایت خاطر بیشتری در من می‌شود" با میانگین ۳/۶۸ بیشترین و گویه شماره ۱۴ "من تمامی منابع اضافی را که استاد پیشنهاد می‌کند مطالعه می‌کنم"، با میانگین ۲/۵۶ کمترین رتبه را در بین دانشجویان کتابداری به خود اختصاص داده‌اند. در حالت کلی یادگیری سطحی دانشجویان کتابداری با میانگین ۳/۱۶ بیشتر از یادگیری عمیق آنها با میانگین ۳/۱۳ است. همچنین وضعیت استراتژی‌های یادگیری دانشجویان با میانگین ۳/۲۳ در وضعیت نسبتاً خوبی قرار دارد.

جدول ۳. شاخص‌های میانگین و انحراف معیار مؤلفه‌های مقاومت در برابر تغییر

ردیف	مؤلفه‌ها	میانگین	انحراف معیار
۱	من معمولاً تغییرات را به‌عنوان نکته منفی در نظر می‌گیرم.	۲/۱۸	۱/۰۳
۲	برای من روزی هم که پر از وقایع غیرمنتظره است یک روز عادی است.	۳/۸۴	۰/۸۱
۳	تمایل دارم تا کارهای مشابه قدیمی را به‌جای کارهای جدید و متفاوت انجام دهم.	۲/۲۴	۰/۹۳
۴	وقتی زندگی من به‌شکل روال عادی و ثابتی درمی‌آید، برای تغییر آن راه‌هایی را جستجو می‌کنم.	۲/۳۹	۰/۹۱
۵	یکنواختی و بی‌حوصلگی را به‌غافلگیر شدن و سورپرایزها ترجیح می‌دهم.	۲/۲۰	۱/۱۰
۶	اگر در گذشته مطلع می‌شدم که قرار است تغییرات مهمی در امور مربوط به مدرسه اتفاق بیفتد احتمالاً مضطرب می‌شدم.	۲/۹۵	۱/۲۴
۷	وقتی از تغییر در برنامه‌ها مطلع می‌شوم، مضطرب می‌شوم.	۳/۸۹	۱/۰۴
۸	زمانی که کارها طبق برنامه پیش نمی‌رود مضطرب می‌شوم.	۳/۵۷	۱/۰۴
۹	اگر رییس من معیار ارزشیابی کارمندان را تغییر دهد، با وجود اطمینان از انجام کار به درستی و عدم نیاز به کار اضافی، احساس ناراحتی می‌کنم.	۳/۵۷	۱/۲۰
۱۰	تغییر در برنامه‌ها برای من واقعا عذاب‌آور است.	۳/۶۲	۱/۲۳
۱۱	من اغلب حتی درباره تغییرات مهمی نیز که در زندگی سبب پیشرفت من می‌شوند احساس ناراحتی می‌کنم.	۲/۵۱	۱/۲۲
۱۲	وقتی کسی به من اجبار می‌کند تا چیزی را تغییر بدهم، در مقابل آن مقاومت می‌کنم حتی اگر همین تغییر سبب پیشرفت من بشود.	۲/۳۶	۰/۹۷
	مقاومت در برابر تغییر	۳/۲۰	۱/۱۱

همان‌گونه که در جدول ۳ منعکس شده است، میانگین کلی مقاومت در برابر تغییر (۳/۲۰) نشان می‌دهد که دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های دولتی مستقر در شهر تهران در حد متوسطی در برابر تغییر از خود مقاومت نشان می‌دهند.

جدول ۴. شاخص‌های میانگین و انحراف معیار مؤلفه‌های ارزیابی شناختی

انحراف معیار	میانگین	مؤلفه‌ها	ردیف	ابعاد
۱/۱۹	۳/۳۳	هر موقعیت جدیدی من را تحت فشار قرار می‌دهد.	۱	تهدید
۱/۱۳	۲/۹۵	قرار گرفتن در موقعیت جدید برای من دشوار است.	۲	
۱/۲۴	۲/۸۵	موقعیت جدید برای من مخاطره‌انگیز است.	۳	
۱/۱۱	۲/۹۰	موقعیت جدید به من آسیب می‌رساند.	۴	
۱/۲۰	۲/۶۲	قرار گرفتن در موقعیت‌های جدید من را عصبانی می‌کند.	۵	
۱/۰۹	۲/۶۷	موقعیت جدید من را مضطرب می‌کند.	۶	
۱/۱۶	۲/۸۸	تهدید		
۰/۸۴	۲/۳۶	موقعیت جدید برای من چالش‌برانگیز است.	۷	چالش
۱/۰۱	۲/۷۲	به نظر من می‌توانم از موقعیت‌های جدید سود ببرم.	۸	
۰/۸۶	۲/۸۹	من در موقعیت‌های جدید خاطر جمع هستم.	۹	
۱/۰۶	۲/۵۸	من در موقعیت‌های جدید توانایی خود را نشان می‌دهم.	۱۰	
۰/۹۴	۲/۶۳	چالش		
۰/۸۴	۲/۷۶	ارزیابی شناختی		

داده‌های مندرج در جدول ۴ نشان می‌دهد که در موقعیت‌های تهدیدآمیز گویه شماره ۱ "هر موقعیت جدیدی من را تحت فشار قرار می‌دهد" با میانگین ۳/۳۳ بیشترین و گویه شماره ۵ "قرار گرفتن در موقعیت‌های جدید من را عصبانی می‌کند" کمترین رتبه را به خود اختصاص داده است و در موقعیت‌های چالش‌آمیز گویه شماره ۹ "من در موقعیت‌های جدید خاطر جمع هستم" با میانگین ۲/۸۹ بیشترین و گویه شماره ۷ "موقعیت جدید برای من چالش‌برانگیز است" با میانگین ۲/۳۶ کمترین رتبه را در بین دانشجویان کتابداری به خود اختصاص داده است. در حالت کلی شناخت دانشجویان کتابداری از موقعیت‌ها با میانگین ۲/۸۸ تهدیدآمیزتر و با میانگین ۲/۶۳ چالش‌برانگیز بوده است. بنابراین بیشتر در موقعیت‌های تهدیدآمیز قرار می‌گیرند تا چالش‌برانگیز. و نیز

دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های دولتی تهران با میانگین ۲/۷۶ شناخت نسبتاً متوسطی از موقعیت‌های تهدیدآمیز و چالش‌برانگیز دارند.

در جدول ۵ شاخص‌های میانگین و انحراف معیار متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی به صورت کلی آورده شده است.

جدول ۵. شاخص‌های میانگین و انحراف معیار ویژگی‌های شخصیتی

انحراف معیار	میانگین	شاخص‌های آماری متغیرها
۰/۴۶	۳/۶۳	استراتژی‌های یادگیری
۱/۱۱	۳/۲۰	مقاومت در برابر تغییر
۰/۸۴	۲/۷۶	ارزیابی شناختی
۰/۸۶	۳/۰۵	ویژگی‌های شخصیتی

همان‌طور که از جدول ۵ استنباط می‌شود وضعیت ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های دولتی تهران با میانگین ۳/۰۵ از دیدگاه آنها در سطح متوسطی ارزیابی شده است.

جدول ۶. شاخص‌های میانگین و انحراف معیار مؤلفه‌های انگیزش

انحراف معیار	میانگین	مؤلفه‌ها	ردیف
۰/۷۸	۴/۱۱	من به خواندن موضوعات جدید در زمینه وب ۲/۰ علاقه دارم.	۱
۰/۹۱	۳/۹۰	تمایل دارم زمان زیادی را به یادگیری و تسلط بر مبانی وب ۲/۰ اختصاص بدهم.	۲
۰/۸۹	۳/۹۸	وب ۲/۰ مرا تا حد زیادی علاقه مند می‌کند.	۳
۰/۸۴	۴/۰۷	تمایل دارم تا برای مهارت یافتن در زمینه وب ۲/۰ تلاش زیادی بکنم.	۴
۰/۸۹	۳/۹۲	آگاهی در زمینه وب ۲/۰ برای من اهمیت زیادی دارد.	۵
۰/۸۳	۴/۰۴	درک عمیق در زمینه وب ۲/۰ موجب خشنودی من می‌شود.	۶
۰/۹۹	۳/۹۴	علاقه دارم تا با مطالعه بیشتر در زمینه وب ۲/۰ تحقیقات متعددی انجام بدهم.	۷
۰/۷۷	۳/۸۱	انگیزش	

در جدول ۶ ملاحظه می‌شود که در حالت کلی دیدگاه دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های دولتی مستقر در شهر تهران نسبت به انگیزش با میانگین ۳/۸۱ در وضعیت نسبتاً خوبی قرار دارد.

جدول ۷. نتایج آزمون همبستگی پیرسون در مورد فرضیه‌های پژوهش

تأیید فرضیه	استفاده از وب ۲/۰		ویژگی‌های شخصیتی
	ضریب همبستگی	سطح معناداری	
	$r=0/380$	P-Value=0/001	
رد فرضیه	استفاده از وب ۲/۰		یادگیری عمیق
	ضریب همبستگی	سطح معناداری	
	$r=0/117$	P-Value=0/127	
تأیید فرضیه	استفاده از وب ۲/۰		مقاومت در برابر تغییر
	ضریب همبستگی	سطح معناداری	
	$r=-0/56$	P-Value=0/001	
تأیید فرضیه	استفاده از وب ۲/۰		چالش
	ضریب همبستگی	سطح معناداری	
	$r=0/64$	P-Value=0/001	
تأیید فرضیه	استفاده از وب ۲/۰		تهدید
	ضریب همبستگی	سطح معناداری	
	$r=-0/179$	P-Value=0/020	
تأیید فرضیه	استفاده از وب ۲/۰		انگیزش
	ضریب همبستگی	سطح معناداری	
	$r=0/87$	P-Value=0/001	

همان‌گونه که از جدول ۷ استنباط می‌شود، با توجه به مقادیر ضرایب همبستگی پیرسون، فرضیه اول مبنی بر وجود رابطه معنادار بین ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان با استفاده آنها از وب ۲/۰ نشان می‌دهد که ضریب همبستگی بین این دو متغیر ۰/۳۸۰ است که در سطح معناداری ۰/۰۰۱ شدت این رابطه در حد نسبتاً متوسط است بنابراین فرضیه اول تأیید می‌شود. فرضیه دوم مبنی بر وجود رابطه معنادار بین یادگیری عمیق دانشجویان با استفاده زیاد آنها از وب ۲/۰ نشان می‌دهد که بین یادگیری عمیق و استفاده از وب ۲/۰ رابطه معناداری مشاهده نمی‌شود. میزان ضریب همبستگی بین این دو متغیر ۰/۱۱۷ که در سطح معناداری ۰/۱۲۷ رابطه معناداری بین این دو متغیر وجود ندارد. با توجه به این رابطه می‌توان گفت فرضیه مبتنی بر وجود همبستگی بین متغیرها رد می‌شود و بنابراین بین یادگیری عمیق دانشجویان با استفاده زیاد آنها از وب ۲/۰ رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین از جدول ۷ استنباط می‌شود که فرضیه سوم نیز پذیرفته می‌شود به این معنا که بین متغیر مقاومت در برابر تغییر و استفاده از وب ۲/۰ رابطه معنادار و مثبتی وجود دارد و شدت این رابطه با توجه به ضریب همبستگی ۰/۵۶- در حد متوسط است.

فرضیه چهارم مبنی بر وجود رابطه بین چالش و استفاده از وب ۲/۰ و تهدید و استفاده از وب ۲/۰ نیز تأیید می‌شود و ضریب همبستگی بین چالش و استفاده از وب ۲/۰، ۰/۶۴ است که همبستگی قوی بین این دو متغیر

را نشان می‌دهد. همچنین قسمت دوم این فرضیه تأیید می‌شود و بین تهدید بیشتر و استفاده کم از وب ۲/۰ رابطه معنادار و مثبتی وجود دارد و با توجه به ضریب همبستگی ۰/۱۷۹- مقدار رابطه از نوع منفی است که نشان می‌دهد که هر چقدر تهدید بیشتری وجود داشته باشد میزان استفاده از وب ۲/۰ کاهش می‌یابد و با توجه به ضریب همبستگی ذکر شده شدت این رابطه ضعیف است. با توجه به جدول ۷ در فرضیه پنجم بین متغیر انگیزش و استفاده از وب ۲/۰ رابطه معنادار و مثبتی وجود دارد و با توجه به ضریب همبستگی ۰/۸۷ شدت این رابطه قوی است. بنابراین فرضیه پنجم پژوهش مبنی بر وجود رابطه بین انگیزه بالا و استفاده زیاد از وب ۲/۰ تأیید می‌شود.

نتیجه‌گیری

یافته‌ها در مورد میزان آشنایی و استفاده دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های دولتی شهر تهران از فناوری‌های وب ۲/۰ نشان داد که ۸۸/۲ درصد از دانشجویان به استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ گرایش مثبتی دارند و یکی‌ها و وبلاگ‌ها پرکاربردترین ابزارهای اطلاعاتی در بین دانشجویان دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس، علامه طباطبایی، و الزهرا (س) است. این یافته با پژوهش‌های اسفندیاری مقدم و حسینی‌شعار (۱۳۹۰)، کرمی (۱۳۸۴)، کیم و عباس^۱ (۲۰۱۰)، تریپاتی (۲۰۰۸)، لاسیک-لازیک، بانک زوریکا، و بوباس^۲ (۲۰۰۹)، آحارونی (۲۰۰۹b, ۲۰۰۹a) همخوانی دارد و از جهاتی با پژوهش‌های هان و یان‌کوان^۳ (۲۰۱۰)، کیم و عباس (۲۰۱۰)، مرادی و دیگران (۱۳۹۰)، و عارف و محمود^۴ (۲۰۱۰) ناسازگار است. زیرا نتایج این پژوهش‌ها نشان داد که آراس‌اس، شبکه‌های اجتماعی، و ابزارهای اشتراک اطلاعات در کتابخانه‌های دانشگاهی چین، آمریکا، و خاورمیانه پرکاربردترین برنامه‌های وب ۲/۰ محسوب می‌شوند. هر چند که یکی‌ها به‌عنوان پرکاربردترین فناوری‌های وب ۲/۰ در بین دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های دولتی تهران استفاده می‌شود، اما به‌نظر می‌رسد به‌منظور ایجاد سطح مطلوب در استفاده از سایر فناوری‌های وب ۲/۰ (آراس‌اس، فلیکر، پادکست و غیره) لازم است با استفاده از برنامه‌های مختلف معرفی خدمات وب ۲/۰ در دانشگاه‌ها و به‌ویژه در کتابخانه‌ها آشنایی و گرایش دانشجویان کتابداری برای استفاده از وب ۲/۰ ارتقا یابد.

وضعیت استراتژی‌های یادگیری با میانگین (۳/۶۳) در مقیاس لیکرت در وضعیت نزدیک به خوب قرار دارد. این یافته با پژوهش‌های هینستروم (۲۰۰۶)، هینستروم (۲۰۰۲)، ایتنویسل، مک‌کیون، و شجا (۲۰۰۶)،

1. Kim & Abbas

2 Lasic-Lazic, Banek Zorica, & Bubas

3. Han & YanQuan

4. Arif & Mahmood

وودز، هریماک، و رایت^۱ (۱۹۹۹)، آحارونی (۲۰۰۹a) و آحارونی (۲۰۰۲) مطابقت دارد. نتایج این پژوهش‌ها نشان داد که وضعیت استراتژی‌های یادگیری در دانشگاه فلیندرز، نیوجرسی، دانشگاه‌های تهران، دانشگاه‌های آمریکا، و دانشگاه بار ایلان در وضعیت متوسط بالایی قرار دارد. به نظر می‌رسد که استراتژی‌های یادگیری پیش‌بینی‌کننده خوبی برای استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ باشد و دانشجویان با به‌کارگیری یادگیری عمیق در یادگیری به مفاهیم و جنبه‌های وب ۲/۰ علاقه بیشتری نشان می‌دهند و سطح انتظارات آنها از خدمات وب ۲/۰ بیشتر می‌شود و در نتیجه توانایی و ظرفیت آنها در مدیریت هریک از کارکردهای وب ۲/۰ ارتقا می‌یابد. در مقابل یادگیری سطحی دانشجویان با کاهش انگیزه و علاقه کمتر برای درک بهتر مفاهیم وب ۲/۰ همراه است.

وضعیت مقاومت در برابر تغییر بین دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های مورد بررسی، با میانگین (۳/۲۰) در مقیاس لیکرت در وضعیت متوسطی قرار دارد. این یافته با مطالعات ناو و یی (۲۰۰۷)، اسلام^۲ و دیگران (۲۰۱۰) و آحارونی (۲۰۰۹a, ۲۰۰۹b) همسویی دارد. یافته‌ها در مورد وضعیت ارزیابی شناختی دانشجویان کتابداری نشان داد که ارزیابی شناختی دانشجویان در موقعیت‌های تهدیدآمیز و چالش‌برانگیز با میانگین (۲/۷۶) در مقیاس لیکرت در وضعیت نسبتاً متوسطی قرار دارد. این میزان ارزیابی شناختی در موقعیت‌های تهدیدآمیز و چالش‌برانگیز تا حدی در راستای پژوهش و پیش‌بینی‌های پژوهش‌های انجام‌شده مانند پژوهش‌های آحارونی (۲۰۰۹a, ۲۰۰۹b) است. یافته‌ها با نتایج پژوهش توماکا و دیگران^۳ (۱۹۹۷) ناسازگار است زیرا نتایج پژوهش آنها نشان داد ارزیابی شناختی دانشجویان در موقعیت‌های تهدیدآمیز با میانگین (۱/۴۷) و در موقعیت‌های چالش‌برانگیز با میانگین (۰/۹۵) ارزیابی شده است. با توجه به نتایج فوق می‌توان این‌گونه تفسیر کرد که دانشجویان در موقعیت‌های تهدیدآمیز، اهمیت کمتری به برنامه‌های وب ۲/۰ می‌دهند و در نتیجه انگیزه و ظرفیت آنها در تسلط و استفاده از وب ۲/۰ کاهش می‌یابد و برعکس در موقعیت‌های چالش‌برانگیز انگیزه بیشتر و ظرفیت بالایی برای استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ خواهند داشت.

همچنین یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که وضعیت انگیزش دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های دولتی شهر تهران با میانگین (۳/۸۱) در مقیاس لیکرت در وضعیت نسبتاً خوبی قرار دارد. زمانی که دانشجویان از انگیزه بالایی برخوردار باشند میزان تسلط و مهارت آنها در استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ زیاد می‌شود و در نهایت میزان استفاده آنها از وب ۲/۰ بیشتر می‌شود (آحارونی، ۲۰۰۹a). با توجه به انگیزه نسبتاً خوب

---

1. Woodz, Hrymak, & Wright

2. Islam

3 Tomaka

دانشجویان کتابداری در پژوهش حاضر، انتظار می‌رود دانشجویان در صورت فراهم بودن شرایط و امکانات لازم جهت استفاده از فناوری‌های جدید اطلاعاتی و ارتباطی، بهره‌گیری مطلوبی از این فناوری‌ها داشته باشند. نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول پژوهش مبنی بر وجود رابطه معنادار بین ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان کتابداری با میزان استفاده آنها از وب ۲/۰، در پژوهش‌های آحارونی (۲۰۰۹a, ۲۰۰۹b)، هاردای و یی‌تی (۲۰۰۷) نیز مشاهده شد و این امر نشان می‌دهد که ویژگی‌های شخصیتی پیش‌بینی‌کننده خوبی در استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ باشد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه دوم پژوهش نشان داد که بین یادگیری عمیق دانشجویان کتابداری و استفاده از وب ۲/۰ رابطه معنادار و مثبتی وجود ندارد. این یافته با پژوهش آحارونی (۲۰۰۹a) ناسازگار است، زیرا نتایج این پژوهش نشان داد که یادگیری عمیق دانشجویان کتابداری با میزان استفاده از وب ۲/۰ رابطه معناداری دارد. از آنجا که تصور می‌رود رویکرد عمیق در یادگیری، نقش تعیین‌کننده‌ای در استفاده از فناوری‌های نوین اطلاعاتی داشته باشد، لازم است پژوهش‌های بیشتری جهت روشن شدن این تناقض در یافته‌های پژوهش‌ها انجام بگیرد.

در بررسی فرضیه سوم پژوهش، رابطه معناداری بین مقاومت در برابر تغییر با استفاده از وب ۲/۰ مشاهده شد. رابطه همبستگی در بین متغیرهای فوق نیز در حد نسبتاً قوی و منفی بود. این یافته با پژوهش‌های آحارونی (۲۰۰۹a, ۲۰۰۹b)، ناو و یی (۲۰۰۷)، هاردای و یی‌تی (۲۰۰۷) همخوانی دارد. وجود رابطه معکوس و منفی نشان‌دهنده آن است که هر اندازه دانشجویان کتابداری مقاومت بیشتری در برابر تغییر نشان دهند، میزان استفاده آنها از کارکردهای وب ۲/۰ کاهش می‌یابد. آزمون فرضیه چهارم پژوهش نشان داد که رابطه معناداری بین موقعیت تهدیدآمیز و استفاده از وب ۲/۰ و موقعیت چالش‌برانگیز و استفاده از وب ۲/۰ بین دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های دولتی تهران وجود دارد. در قسمت اول فرضیه رابطه معنادار و مثبت بین چالش و وب ۲/۰ با همبستگی قوی نشان داده شد و در قسمت دوم فرضیه رابطه معنادار و معکوس بین تهدید و وب ۲/۰ با همبستگی ضعیف مشخص گردید. این یافته با پژوهش‌های آحارونی (۲۰۰۹a, ۲۰۰۹b) همخوانی دارد. به نظر می‌رسد دانشجویان در موقعیت‌های چالش‌برانگیز بهتر قادر خواهند بود تا از کارکردهای وب ۲/۰ استفاده نمایند و انتظار سازگاری بیشتر و استرس کمتر از آنها می‌رود و انگیزه بیشتری برای استفاده از وب ۲/۰ دارند. در مقابل هر اندازه موقعیت‌های موجود تهدید بیشتری القا نماید، دانشجویان با انگیزه کمتری از برنامه‌های وب ۲/۰ استفاده خواهند کرد و این تهدید در مهارت و تسلط آنها در پذیرش فناوری تأثیر منفی می‌گذارد. نتایج آزمون فرضیه پنجم نیز نشان داد که بین انگیزش دانشجویان کتابداری با میزان استفاده از وب ۲/۰ رابطه معنادار و مثبتی با همبستگی بسیار قوی بین این دو متغیر وجود دارد. به نظر می‌رسد که عامل انگیزش پیش‌بینی‌کننده خوبی برای استفاده از فناوری‌های وب ۲/۰ باشد. اگر دانشجویان کتابداری از انگیزه بالایی در استفاده از

فناوری‌های وب ۲/۰ برخوردار باشند می‌توانند در محیط‌های یادگیری جمعی نقش مهم‌تری ایفا کنند و با موضوعات جدید و پژوهش‌های انجام‌شده در حوزه وب ۲/۰ آشنا شوند و در این زمینه‌ها فعالیت‌های بیشتری داشته باشند.

پیشنهادها

۱. یافته‌های پژوهش نشان داد که ویکی‌ها و وبلاگ‌ها پرکاربردترین فناوری‌های وب ۲/۰ هستند. پیشنهاد می‌شود به منظور افزایش استفاده دانشجویان از سایر خدمات وب ۲/۰ برنامه‌ریزی‌هایی در جهت افزایش شناخت، آشنایی، و توانایی استفاده از امکانات و قابلیت‌های وب ۲/۰ انجام شود.
۲. ایجاد زمینه برای افزایش انگیزه دانشجویان در یادگیری موضوعات و مباحث وب ۲/۰ از طریق تعیین تکالیف چالش‌برانگیز پژوهشی به‌عنوان مکمل دروس مختلف در هریک از مقاطع تحصیلی از دیگر پیشنهادات این پژوهش است.
۳. براساس یافته‌های پژوهش، مقاومت دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های دولتی تهران در سطح نسبتاً متوسطی ارزیابی شده است. پیشنهاد می‌شود برای سازگاری هر چه بیشتر آنها با فناوری‌های وب ۲/۰ امکانات بیشتری مانند تجهیز سایت‌ها و مراکز اینترنت در دانشگاه‌ها مدنظر قرار گیرد و زمینه‌های لازم برای پذیرش بهتر این فناوری‌ها فراهم شود.
۴. یافته‌های پژوهش نشان داد که وضعیت ارزیابی شناختی دانشجویان کتابداری دانشگاه‌های دولتی در موقعیت‌های تهدیدآمیز و چالش‌برانگیز در سطح نسبتاً متوسطی قرار دارد. پیشنهاد می‌شود به منظور افزایش سطح شناخت دانشجویان و حضور مؤثر آنها در موقعیت‌های چالش‌برانگیز، در محیط‌های یادگیری جمعی از موارد استرس‌زا و تشویش‌برانگیز اجتناب شود. این امر می‌تواند موجب افزایش سطح سازگاری دانشجویان با موقعیت‌های تهدیدآمیز و توانمندی بیشتر آنها برای عملکرد در شرایط چالش‌برانگیز باشد.

مآخذ

- اسفندیاری مقدم، علیرضا و حسینی شعار، منصوره (۱۳۹۰). میزان آشنایی و استفاده کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی همدان از امکانات و قابلیت‌های وب ۲/۰. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۱۴(۱).
- هرگن‌هان، بی.آر.و. السون، میتو اچ.؛ مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری، علی‌اکبر سیف، تهران، روان، ۱۳۸۶، چاپ یازدهم، ص ۲۲.
- پارسا، عبدالله و ساکتی، پرویز (۱۳۸۴). بررسی روابط ساده و چندگانه ساخت و ساز گرایبی در کلاس و شیوه اجرای برنامه درسی (رویکردهای تدریس و ارزیابی) با رویکردهای یادگیری دانشجویان در دوره‌های کارشناسی شیراز. مجله علوم تربیتی و روانشناسی، ۱۲(۴)، ۱۷۴-۱۸۴.

رایبیز، استیفن (۱۳۷۴). مدیریت رفتار سازمانی (رفتار فردی) جلد اول. ترجمه پارسائیان، علی و اعرابی، سیدمحمد. انتشارات موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی تهران.

رایبیز، استیفن پی. (۱۳۸۵). مدیریت رفتار سازمانی. (ترجمه علی پارسائیان و سید محمد اعرابی). تهران: دفتر پژوهش های فرهنگی.

کریمی، طاهره (۱۳۸۴). بررسی رویکردهای ممکن به پدیده وبلاگ از نقطه نظر خدمات کتابداری و اطلاع رسانی، پایان نامه کارشناسی ارشد.

مرادی، شیمای؛ علیپور، امید؛ صابری، مریم و فلاحتی، آمنه (۱۳۹۰). میزان بهره گیری از وب ۲/۰ در کتابخانه دانشگاهی کشورهای خاورمیانه، فصلنامه کتابداری و اطلاع رسانی، ۱۴(۴).

Aharony, N. (2002) The Correlation between the Pupil's Cognitive Style (Field Dependence and Independence) and the Learning Approaches: Deep and Surface and its Effect on English Achievement in an Internet Environment and on School Satisfaction. PhD dissertation. Ramat Gan: Bar-Ilan University.

Aharony, N. (2009a). The influence of LIS students' personality characteristics on their perceptions towards Web 2.0 use. *Journal of Librarianship and Information Science* 41(4), 227-242.

Aharony, N. (2009b). Web 2.0 use by librarians, *Library & Information Science Research*, 31(1), 29-37.

Anderson, P. (2007) 'What is Web 2.0? Ideas, Technologies and Implications for Education', JISC Tech Watch Report 2-64, URL <http://www.jisc.ac.uk/publications/documents/twweb2.aspx>.

Arif, Muhammad and Mahmood, Khalid (2010). The Changing Role of Librarians in the Digital World: Adoption of Web 2.0 Technologies in Pakistani Libraries, *WORLD LIBRARY AND INFORMATION CONGRESS: 76TH IFLA GENERAL CONFERENCE AND ASSEMBLY*, 10-15 August 2010, Gothenburg, Sweden

Entwistle, N., McCune, V. & Scheja, M. (2006). Student learning in context: understanding the phenomenon and the person. Chapter to appear in *Instructional psychology: past, present and future trends*. Elsevier.

Campbell, D. J. (2006). Embracing change: Examination of a "capabilities and benevolence" beliefs model in a sample of military cadets. *Military Psychology*, 18 (2):131-148

Han, Z. and YanQuan, L. (2010). Web 0/2 applications in top Chinese university libraries, *Library Hi Tech*. 28 (1), 41-62.

Hardie, Elizabeth and Yi Tee, Ming (2007). Excessive Internet Use: The Role of Personality, Loneliness and Social Support Networks in Internet, *Australian Journal of Emerging Technologies and Society* 5(1), 34-47

Heinström, J. (2002). Fast surfers, broad scanners and deep divers - personality and information seeking behaviour. Doctoral dissertation. Åbo: Åbo Akademi University Press. Available at <http://www.abo.fi/~jheinstr/thesis.htm>

Heinström, J.H. (2006) 'Fast Surfing, Broad Scanning and Deep Diving: The Influence of Personality and Study Approach on Students' Information-Seeking Behavior', *Managing Information* 13 (9), 49-54.

Kim, Y.M. and Abbas, J. (2010). Adoption of Library 0/2 Functionalities by Academic Libraries and Users: A Knowledge Management Perspective, *School of Library and Information Studies*. 36 (3), 211-218.

Islam, Aminul Md., Jane Ali, Anees and Shaban M.S. Wafi (2010). Resistance to Change among First Line Managers in Multinational Organizations in Malaysia, *International Review of Business Research Papers* 6(4), 232-245

Lasic-Lazic, Jadranka. Banek Zorica, Mihaela. Bubas, Goran (2009). "Potential Uses of Web 2.0 Tools for Library Client Communication and Relationship Development, Qualitative and Quantitative Methods in Libraries, International Conference, Chania Crete Greece, 26-29 May 2009.

Lazarus, R.S. (1993) 'Coping Theory and Research: Past, Present and Future', *Psychosomatic Medicine* 55, 234-47.

- Lazarus, R.S. and Folkman, S. (1984) *Stress, Appraisal and Coping*. New York: Springer.
- Lazarus, R. S., Kanner, A. D., & Folkman, S. (1980). Emotions: A cognitive-phenomenological analysis. In R. Plutchik & H. Kellerman (Eds.), *Theories of emotion*, Vol. 1: Emotion: Theory, research, and experience (pp. 189-217). New York: Academic Press.
- Nov, Oded & Ye, Chen (2007). Users' Personality and Perceived Ease of Use of Digital Libraries: The Case for Resistance to Change, *JOURNAL OF THE AMERICAN SOCIETY FOR INFORMATION SCIENCE AND TECHNOLOGY*, 59(5), 845–851
- O'Reilly, T. (2005). 'What is Web. 2?', <http://www.oreillynet.com/pub/a/oreillytim/news/what-is-web-20.html>
- Oreg, S. (2003) 'Resistance to Change: Developing an Individual Differences Measure', *Journal of Applied Psychology* 88 (4), 680–93.
- Park, C.L. and Folkman, S. (1997) 'The Role of Meaning in the Context of Stress and Coping', *General Review of Psychology* 12 (2), 115–44.
- Phares, E.J. (1991) *Introduction to Psychology*, 3rd edn. New York: Harper Collins.
- Tomaka, J., Blascovich, J., Kibler, J. and Ernst, J.M. (1997) 'Cognitive and Physiological Antecedents of Threat and Challenge Appraisal', *Journal of Personality and Social Psychology* 73(1), 63–72.
- Tripathi ,Manorama. (2008). "Use of Web2.0 tools by academic libraries", http://www.iatul.org/doclibrary/public/Conf_Proceedings/2009/Tripathi-text.pdf
- Yekutieli, S. (1990) *Fathers' and Mothers' Confrontation with the Transition of Parenthood*. Masters thesis. Ramat-Gan: Bar-Ilan University.
- Woods, D.R., A.N. Hrymak and H.M. Wright (2000) "Approaches to Learning and Learning Environments in PBL versus lecture-based learning." *Proceedings, ASEE Conference*, June St. Louis, MO., session 2213.